

Skalpel, prosím, Valja Stýblová

„Soudruzi, uvědomte si, že máme vůči těm dvěma i výchovné povinnosti! Musí přece dostat pro život ponaučení! A není to jen medik a sestra, o nichž dnes rozhodujeme, je to dobré jméno našeho zdravotnictví! Kam bychom přišli, kdybychom připustili u mladých lidí namísto kázně takovou anarchii? O celém případě by měli slyšet všichni zaměstnanci nemocnice, jen tak se něčeho podobného propříště vyvarujeme!“

Mluvil a mluvil. Jeho věty byly stále květnatější, fráze nabubřelejší. Nezdržel jsem se.

„Myslím, že bych dal té staré paní taky teplomet,“ přerušil jsem ho. „Možná že by se mi stalo totéž, co tomu studentovi. Byla to prostě nehoda. Nemohu pochopit, proč za to mají nést vinu jen ti dva! Položme si otázku, proč to udělali? Protože byl pokoj nevytopený, kdyby topení fungovalo, nic by se nestalo.“

V disciplinární komisi s námi seděl Váchal, primář transfúzního oddělení, hlavní sestra Koutecká a Klika, vedoucí dílen. Po mých slovech všichni ožili.

„To je pravda,“ připojil se ke mně Klika. „Mohli bychom stejně dobře obvinít dílny. Kdyby se to tam včas spravilo, nikdo by tam nenosil teplomet.“

Krejza byl vyveden z míry, zřejmě nepočítal s velkou polemikou. Zaútočil podle vzoru: divide et impera — rozděl a panuj! Udělal ze mne žalobce.

„Tak řekněte panu profesorovi, proč nefungovalo topení, když se na to ptá! Máte přece na starosti dílny!“

Ano, vyznal se v taktice. Jenomže Klika se nedal zmást.

„To samozřejmě zjistím. Ale tady soudruh profesor tím myslel něco jiného. Měli bychom tu nehodu posuzovat v širších souvislostech. Možná že bychom našli ještě další příčiny. Nebylo lůžko, diplomovaná sestra byla ve službě sama ...“

Docent se už vzpamatoval. Jeho pohled byl zase jako bojový šíp.

„Kde to jsme, soudruzi? Chcete snad hájit šlendrián z falešné solidarity?“

Cítil jsem, že mi začíná škubat víčko. Když se v tuhle chvíli neovládnu, začnu se s ním hádat. Koutecká seděla vedle mne dost dlouho tiše. Měla před sebou proužek papíru, který soustředěně skládala na menší a menší obdélníčky. Najednou řekla důrazně:

„Soudruhu docente, já jsem na sestry hodně přísná. Někdy je honím pro hloupost, jinak to nejde, musí dostat pořádek do krve. Ale když udělají něco z dobré vůle, to se opravdu dá těžko brát jako obyčejný přestupek. Ostatně od toho jsou právníci, aby posoudili, jestli to bylo zanedbání povinné péče. My jsme tu proto, abychom ty naše lidi zhodnotili vcelku, i z jejich dobré stránky. Nechceme přece, aby měli na celý život pocit křivdy!“

Zrudl. „To je oportunistický názor. Představte si, že by sestra k té nemocné nepřišla včas. Ta žena mohla uhořet!“

„Mohla,“ připustila hlavní sestra. „Jenomže ona přišla včas. Proto se našťestí nic horšího nestalo.“

Předseda měl svým způsobem pravdu, mohlo se stát daleko víc, ale nedokázal jsem být při něm. Koutecká byla neodolatelná. Upírala na Krejzu očka, podobající se černým lesklým korálkům, a její kulatoučkový obličej byl dětsky bezelstný.

„Od vás z kožního jsem tu měla nedávno taky sestru, pane docente,“ připomněla mu a začala složený obdélníček papíru zase rozbalovat a uhlazovat. „Jistě si na to vzpomenete. Píchla špatně inzulin. Místo osmi jednotek dala osm kubíků.“

- I. Text zařaďte do literárního druhu a žánru, vše dokazujte na ukázkách.
- II. Uvažte, o jakou literární formu a variantu jde. Opětne dokazujte na citacích částí textu.
- III. Nacházejí se v ukázce tropy? Jaké? Pokuste se vysvětlit jejich funkci.
- IV. Nacházejí se v ukázce figury? Jaké? Pokuste se vysvětlit jejich funkci.

Použitá literatura:

STÝBLOVÁ, Valja. *Skalpel, prosím*. 1. vyd. Praha: Československý spisovatel, 1981, s. 144–145.